

Ivan Turguénev

DOS AMICS

Traducció del rus de Jaume Creus

V I E N A

EDICIONS

A la primavera del 184..., Borís Andréïtx Viazov-
nín, un jove que rondava els vint-i-sis anys, va
arribar a la casa pairal, situada en una de les provín-
cies del centre de Rússia. Acabava de deixar el servei
«per motius de caràcter personal», i havia pres la de-
cisió de dedicar-se a administrar la seva hisenda. De-
cisió encertada, certament, però que en Borís André-
ïtx havia pres, com la major part de vegades en
aquests casos, en contra de la seva voluntat. Els seus
ingressos anaven minvant any rere any, mentre crei-
xien els deutes. Finalment, es va adonar de la impos-
sibilitat de continuar servint l'Administració de l'Es-
tat i residint a la capital o, dit d'una altra manera, de
viure com havia estat vivint fins aleshores; fent el cor
fort, va decidir consagrar uns quants anys a posar en
ordre aquells assumptes «de caràcter personal», grà-
cies als quals ara es veia tot d'una perdut en un racó
de món, enmig del camp.

Viazovnin trobà la seva hisenda en un estat lamentable, les terres estaven molt abandonades, la casa ruïnosa. Va canviar de *stàrosta*,¹ va rebaixar el sou als servents. Es va fer arreglar unes poques habitacions per al seu ús personal i va fer posar posts nous als llocs de la teulada per on es filtrava l'aigua; no va adoptar, però, cap mesura radical, ni va dur a terme cap mena de millora, simplement perquè per fer-ho s'ha de saber a l'avançada què és el que es vol millorar. De manera que va començar a familiaritzar-se amb les tasques de la hisenda, i anà directament, com se sol dir, «al moll de l'os». S'ha de reconèixer que ho va fer amb tota calma, sense afanyar-s'hi. Com que no hi estava habituat, s'hi avorria d'allò més allà, al camp, i sovint no sabia què fer ni on anar per omplir la llarga jornada. Tenia força veïns, però no els freqüentava gaire, no pas perquè els evités, sinó perquè no havia tingut ocasió de coincidir amb ells. Finalment, a la tardor, va fer la coneixença d'un dels que vivia més a prop. Es deia Piotr Vassílitx Krupitsin, ha-

1. Representant de l'assemblea dels camperols del lloc. (*Totes les notes són del traductor.*)

via servit en un regiment de cavalleria i s'havia retirat amb el grau de tinent. Els seus pagesos i els de Viazovnín es disputaven des de temps immemorials uns prats que tot just feien dues *dessiatines*² i mitja. Sovint els bàndols enfrontats arribaven a les mans, i misteriosament les garbes de fenc canviaven de lloc, entremig d'altres incidents desagradables. És molt possible que el problema hagués trigat molts anys a resoldre's si Krupitsin, havent sabut per comentaris d'altres que en Borís Andréïtx era de caràcter pacífic, no s'hagués presentat a casa seva per tenir-hi una entrevista personal. Les conseqüències d'aquesta trobada van ser força beneficioses: en primer lloc, la disputa s'acabà immediatament i per sempre, a satisfacció dels dos propietaris; en segon lloc, es van caure molt bé, i a partir d'aleshores es van anar veient sovint, de manera que, en arribar l'hivern, ja eren amics íntims i gairebé sempre estaven junts.

I, tanmateix, no tenien gran cosa en comú. Viazovnín, tot i no ser ric, venia de família benestant i ha-

2. Antiga mesura russa de superfície gairebé equivalent a l'hectàrea (= 1,09 ha).

via rebut, en conseqüència, una bona educació; havia estudiat a la universitat, parlava diverses llengües, li agradava llegir i es podia dir que, en general, era una persona cultivada. Ben al contrari, Krupitsin no parlava bé ni el francès, no agafava mai un llibre, llevat que fos estrictament necessari, i més aviat se'l podia catalogar de persona inculta. Físicament tampoc s'assemblaven gaire: Viazovnín era força alt i prim, ros, de tipus anglès, tenia molta cura de la neteja personal, sobretot de les mans; vestia amb elegància i fins i tot lluïa corbata... costums de la capital! Krupitsin, en canvi, era més aviat petit i carregat d'espatlles, colrat de pell i de cabells foscos, i anava hivern i estiu amb una jaqueta llarga de color de bronze, amb les butxaques donades. «M'agrada aquest color —deia en Piotr Vassílitx—, és molt sofert.» El color era certament sofert, però la roba tenia taques pertot arreu. Viazovnín era amant de la bona taula i li agradava enormement parlar del plaer de menjar bé i del que significa tenir «bon paladar». Krupitsin menjava qualsevol cosa que li possessin al davant, si hi podia clavar la forquilla o ficar-hi la cullera. ¿Li servien per ventura una sopa de cols o fa-

rinetes de sèmola? Doncs amb la mateixa fruïció s'empassava tant l'una cosa com l'altra. ¿Li portaven una minestra de llegums a la manera alemanya? Doncs també s'ho prenia amb igual satisfacció i, si quedaven encara farinetes, s'ho barrejava tot al mateix plat i cap dins. S'estimava tant el *kvas* com el seu «propi pare», en paraules seves, però no suportava els vins francesos, sobretot els negres, que qualificava d'agràs. En general, Krupitsin no era precisament gaire refinat, mentre que Viazovnín canviava de mocador dos cops al dia. De fet, com ja hem dit abans, els dos amics no s'assemblaven gens. Només una cosa tenien en comú: tots dos eren el que podríem dir «bones persones», amb una honestetat a tota prova. Krupitsin ho era de naixença, Viazovnín s'hi havia tornat. I a més, coincidien en una altra cosa: no tenien cap afició concreta, és a dir, que res no els apassionava ni interessava especialment. Krupitsin era uns sis o vuit anys més gran que Viazovnín.